

Fra: Hans Bjørn Engberg [<mailto:hbe@faaborg.byret.dk>]
Sendt: 4. april 2006 08:28
Sendt til: Folketingets Oplysning
Samtale:
Emne:

Retsassessor Hans Engberg

c/o Retten i Faaborg

Til Folketingets retsudvalg

Vedrørende: Retskredsreformen, spørgsmål om bitingsteder og afdelingskontorer.
Lovforslag 168.

Der har været politisk debat om den geografiske inddeling af landets retskredse, og der pågår og/eller skal pågå politiske forhandlinger derom. I forbindelse dermed kan det meget vel tænkes, at der bliver indgået nogle kompromisser, hvori bl.a. indgår, at der oprettes nogle (flere) afdelingskontorer. På Fyn kan det navnlig være en nærliggende mulighed at "forlige" spørgsmålet om en ret i Svendborg med at etablere et afdelingskontor.

De lokalpolitiske hensyn, som i den politiske afvejning ønskes tilgodeset ved brug af afdelingskontorer, kan bl.a. være hensynet til nærheden i borgerservicen, ønsket om at bevare/skabe lokale arbejdspladser og hensynet til, at retlige afgørelser om spørgsmål af betydelig lokal interesse ikke "drukner i mængden" ved et stort embede.

HVIS man politisk beslutter sig for brug af afdelingskontorer, er det derfor bydende nødvendigt, at man også laver en beskrivelse af, hvordan et afdelingskontor skal fungere. Ellers kan beslutningen om at lave et afdelingskontor i praksis blive udmøntet på den måde, at afdelingskontoret bliver nogle (næsten) tomme bygninger med et minimum af aktivitet.

De ting, der bør fastsættes politisk, må være:

- 1) Hvilket geografisk område skal afdelingskontoret dække
- 2) Skal der være retsplejemæssigt værneting for alle sagstyper ved afdelingskontoret eller kun for nogle bestemte sagstyper (hvilke ?) eller skal afdelingskontoret kun have sager efter retspræsidentens tildeling uden binding i retsplejeloven.
- 3) Skal der være fast og "fuld" åbningstid, egen postmodtagelse, sagsforberedelse, berømmelse, kassefunktion o.l.
- 4) Skal der være fast personale af alle kategorier med en normering, der tager udgangspunkt i, at hele sagsbehandlingen sker på afdelingskontoret.

Hvis ikke man fra politisk hold definerer et afdelingskontors funktioner temmelig præcist, overlader man i realiteten spørgsmålet til efterfølgende bestemmelse af domstolsstyrelsen og retspræsidenterne, der har et selvforvaltet budget, hvor ressourceforbruget ved at opretholde den lokale betjening indgår som en blandt

flere poster. Hvis der ikke bliver fast personale ved et afdelingskontor, vil embedets budgetmedarbejder hurtigt få øje på udgiften til tjenestekørsel og personalets brug af tid på transport, når der skal rationaliseres.

Opmærksomheden henledes videre på, at ministeren på borgermøderne klart har sagt, at fogedsager, skiftesager, og bødesager skal behandles på bitingsteder (et ikke fast bemandedt lokale, som man kører ud til, når der er sager). Hvis der set fra et lokalpolitisk synspunkt skal være noget særligt ved et afdelingskontor, må det således reelt skulle rumme noget væsentligt mere end et bitingsted. Også dette hensyn nærmest skriger efter en klar (og detailleret) politisk bestemmelse om, hvad et afdelingskontor kan og skal.

Ministerens udtalelser rejser videre et spørgsmål om, hvorvidt en ministers udtalelse på et borgermøde har retskildemæssig status som lovmotiv ??? Hvis ikke, bør der stilles spørgsmål til hende i folketinget, så udtalelserne bliver forpligtende som lovmotiver i den senere retsanvendelse.

Udtalelserne trænger også i øvrigt til en præcisering. Hvor er det helt præcist, at der skal være bitingsteder (i alle de gamle kommuner, i alle de nye kommuner ? Hvor er smertegrænsen for afstande ?) Gælder ministerens løfter også, hvis der bliver flere afdelingskontorer end i det oprindelige forslag ? En teknisk mere klar definition af de sagstyper, der skal behandles på bitingsteder, er også påkrævet.

Vi har i det kommende Retten på Fyn afdelingskontorer eller bitingsteder i Bogense, Ringe, Kerteminde og Ærøskøbing. Den generelle tendens har været en løbende funktionsmæssig udhuling af disse afdelingskontorer og bitingsteder, fordi det er skønnet forbundet med et uforholdsmæssigt ressourceforbrug at opretholde alle de oprindeligt tiltænkte funktioner i lokalområderne. Netop sådanne betragtninger kan meget vel tænkes at foranledige domstolsstyrelsen og retspræsidenterne til at "udhule" et afdelingskontor ved (måske først ad åre og i små bidder ad gangen) at reducere det til nogle absolutte minimumsfunktioner i strid med de lokalpolitiske hensyn, som var afgørende for folketingets beslutning.

Det skal derfor i selve lovteksten (eller helt præcist og detailleret i udvalgsbetænkningen) angives, hvad der menes med et afdelingskontor, ligesom ministerens udtalelser om brug af bitingsteder bør konverteres til noget retskildemæssigt bindende og præciseres med hensyn til sagstyper og geografisk dækning.

Relevansen af de her rejste spørgsmål kan illustreres af, at direktøren for domstolsstyrelsen under personaleorienteringsmøder direkte adspurgt har oplyst, at der ikke på forhånd er en fast definition af, hvad et afdelingskontor kan og skal.

Hvis ikke man politisk tager detailleret stilling til de her rejste spørgsmål, kan ordninger med afdelingskontorer og bitingsteder blive en stor narresut.

Kopi er sendt til de lokale aviser.

Med venlig hilsen

Hans Engberg